

הגדה של פסח

מבית יקבי רמת הגולן

יקבי רמת הגולן
• ארץ היין •

ארבע הכוסות שלנו

כוס שניה:
ירדן הר חרמון
יין אדום יבש

כוס ראשונה:
גמלא שרדונה
יין לבן יבש

כוס רביעית:
ירדן מוסקט
יין קינוח

כוס שלישית:
ירדן מרלו
יין אדום יבש

לכל משפחה בישראל אוסף הגדות של פסח - עתיקות ומודרניות, צנועות ומפוארות. לכל הגדה סיפור משלה, כל אחת קשורה להיסטוריה משפחתית ולחוויות של ארוחות ליל סדר משנים עברו. אבל כולן, כמו כן, מספרות את אותו הסיפור שלעולם לא נס ליחו: יציאה מעבדות לחירות, התחדשות ואמונה בעצמנו.

חג הפסח הוא גם חג היין, עם ארבע הכוסות המסורתיות המלוות את קריאת ההגדה, ועוד שפע יין טוב ששותים במהלך החג האביבי הזה. לקראת החג הבא עלינו לטובה אנו שמחים להעניק לכם הגדה לפסח, ערוכה ומעוצבת ברוח של התחדשות ואופטימיות, הגדה שתהיה מזכרת לדורות מבית יקבי רמת הגולן.

כולנו תקווה כי תיהנו מן ההגדה ומהיינות המובחרים של היקב שלנו, ומאחלים לכם שמחה גדולה בליל הסדר בחיק המשפחה והחברים.

חג שמח לכל בית ישראל,
יקבי רמת הגולן

בדיקת חמץ

אור לי"ד בניסן, בודקים את החמץ לאור הנר.

לפני הבדיקה מברכים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו
וצונו על ביעור חמץ:

לאחר הבדיקה מבטלים את החמץ:

כל חמירא וחמיעא דאיכא ברשותי דלא חמתיה ודלא
בערתיה ודלא ידענא ליה לבטל ולהוי הפקר כעפרא
דארעא:

בערב פסח בבוקר שורפים את החמץ,

ואומרים:

כל חמירא וחמיעא דאיכא ברשותי דחזתיה ודלא חזתיה
דחמתיה ודלא חמתיה דבערתיה ודלא בערתיה לבטל
ולהוי הפקר כעפרא דארעא:

בחול מתחילים:

סבְּרִי מְרַנֵּן וְרַבֵּנָּן וְרַבּוֹתֵי.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגֶּפֶן.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל עַם
וְרַמְמָנוּ מִכָּל לֶשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו. וַתֵּתֵן לָנוּ יי אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה (לשבת: שְׁבֻתוֹת לַמְנוּחָה ו) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה, חֲגִים
וְזִמְנִים לְשִׁשּׁוֹן, (לשבת: אֵת יוֹם הַשְּׁבִיט הַזֶּה ו) אֵת יוֹם חַג הַמִּצּוֹת
הַזֶּה זְמַן חֲרוּתֵנוּ, (לשבת: בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זָכָר לִיצִיאת
מִצְרַיִם. כִּי בָנוּ בָּחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדְּשָׁתָּ מִכָּל הָעַמִּים, (לשבת:
וְשִׁבֹּת) וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ (לשבת: בְּאַהֲבָה וּבְרֻצּוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁשּׁוֹן
הִנָּחֵלְתָּנוּ.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, מִקְדָּשׁ (לשבת: הַשְּׁבִיט ו) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים.

במוצאי שבת מוסיפים:

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא מְאוּרֵי הָאֵשׁ. בְּרוּךְ
אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לַחֲלָל, בֵּין
אוֹר לַחֹשֶׁךְ, בֵּין יִשְׂרָאֵל לְעַמִּים, בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשִׁשֶּׁת יָמֵי
הַמַּעֲשֶׂה. בֵּין קֹדֶשׁ שְׁבֻת לְקֹדֶשׁ יוֹם טוֹב הַבְּדִלָּתָהּ, וְאֵת יוֹם
הַשְּׁבִיעִי מִשִּׁשֶּׁת יָמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדְּשָׁתָהּ. הַבְּדִלָּתָהּ וְקִדְּשָׁתָהּ אֵת
עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּקִדְּשָׁתָךְ.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, הַמְּבַדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהַחֲיָנוּ וְקִיָּמָנוּ וְהַגִּיעָנוּ
לְזִמְנָהּ הַזֶּה.

סדר הקערה

לפי האר"י ז"ל

זרוע	מורר	ביצה
חרוסת	חזרת	כרפס

סדר ליל הפסח

קֹדֶשׁ	וְרַחֵץ	כְּרַפֵּס	יַחֵץ
מְגִיד	רְחֹצָה	מוֹצֵיא מִצָּה	
מְרור	כּוֹרֵךְ	שֶׁלֶחֶן עוֹרֵךְ	
צִפּוֹן	כֶּרֶךְ	הִלֵּל	נִרְצָה

קֹדֶשׁ

מוזגים כוס ראשונה מד' כוסות

בשבת מתחילים:

וַיְהִי עֶרֶב וַיְהִי בֹקֶר
יוֹם הַשְּׁשִׁי. וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל צָבָאָם.
וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה
וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה.
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אוֹתוֹ
כִּי בּו שְׁבֻת מְכַל מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה.

יֶחֱזִי

בוצע את המצה האמצעית לשתיים, ומצפין את החצי הגדול לאפיקומן.

מְגִיד

מגלה את המצות, מגביה את הקערה ואומר בקול רם:

הָא לַחֲמַא עֲנִיא דִּי אָכְלוּ אַבְהֶתְנָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם.
כָּל דְּכַפֵּין יִיְתִי וַיִּכּוֹל, כָּל דְּצָרִיד יִיְתִי וַיִּפְסַח.
הַשְׁתָּא הָכָא, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל.
הַשְׁתָּא עַבְדִּי, לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנִי חוֹרִין.

מסיר את הקערה מעל השולחן.

שותה בהסיבת שמאל ואינו מברך ברכה אחרונה.

וְרַחֵץ

נוטלים את הידים ואין מברכים "על נטילת ידים".

כֶּרֶפֶס

לוקח מן הכרפס פחות מכזית – כדי שלא יתחייב בברכה אחרונה – טובל במי מלח, מברך "בורא פרי האדמה", ומכווין לפטור בברכה גם את המרור. אוכל בלא הסבה.

מחזיר את הקערה אל השולחן. המצות תהיינה מגלות בשעת אמירת ההגדה.

עֲבָדִים הָיִינוּ לַפֶּרֶעָה בַּמִּצְרָיִם, וַיּוֹצִיאֵנוּ יי אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבְזֶרַע נְטוּיָה. וְאֵלּוּ לֹא הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרָיִם, הָרִי אֲנוּ וּבְנֵינוּ וּבְנֵי בְנֵינוּ מִשְׁעַבְדִּים הָיִינוּ לַפֶּרֶעָה בַּמִּצְרָיִם. וְאִפִּילוּ כָּלֵנוּ חֲכָמִים כָּלֵנוּ גְבוּרִים כָּלֵנוּ זְקֵנִים כָּלֵנוּ יוֹדְעִים אֶת הַתּוֹרָה מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרָיִם. וְכָל הַמִּרְבֵּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרָיִם הָרִי זֶה מִשְׁבַּח.

מוזגים כוס שניה והצעיר מבין הילדים שואל:

מָה נִשְׁתַּנָּה הַלֵּילָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת?

שֶׁבָּכַל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חֶמֶץ וּמִצָּה, הַלֵּילָה הַזֶּה - כָּלוּ מִצָּה.

שֶׁבָּכַל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׂאֵר יִרְקוֹת - הַלֵּילָה הַזֶּה מְרוֹר.

שֶׁבָּכַל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ מְטַבִּילִין אֶפִּילוּ פֶּעַם אַחַת - הַלֵּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְעָמִים.

שֶׁבָּכַל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין מְסַבִּין - הַלֵּילָה הַזֶּה כָּלֵנוּ מְסַבִּין.

מַעֲשֵׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וּרְבִי יְהוֹשֻׁעַ וּרְבִי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה
וּרְבִי עֲקִיבָא וּרְבִי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסֻבִּין בְּבֵית בְּרַק וְהָיוּ מְסַפְּרִים
בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה, עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ
לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ הֵגִיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הֲרִי אֲנִי כָּבוֹ שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא
זָכִיתִי שֶׁתֹּאמַר יִצְיָאָה מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה עַד שֶׁדָּרְשָׁה בֶּן זֹזְמָא,
שֶׁנֶּאֱמַר, לְמַעַן תִּזְכּוֹר אֶת יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כָּל יְמֵי
חַיֶּיךָ. יְמֵי חַיֶּיךָ הַיָּמִים. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ הַלַּיְלָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים
יְמֵי חַיֶּיךָ הָעוֹלָם הַזֶּה. כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהַבְיָא לִימּוֹת הַמָּשִׁיחַ:

בְּרוּךְ הַמָּקוֹם, בְּרוּךְ הוּא, בְּרוּךְ שֶׁנֶּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל,
בְּרוּךְ הוּא.

כַּנְגָד אַרְבַּעַה בָּנִים דְּבָרָה הַתּוֹרָה: אֶחָד חָכֵם, וְאֶחָד רָשָׁע,
וְאֶחָד תָּם, וְאֶחָד שָׂאִינוּ יוֹדַע לְשֹׂאֹל.

חָכֵם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה
הַעֲדוֹת וְהַחֲקִים וְהַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר צִוָּה יי אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם.
וְאִם אַתָּה אֲמוּר לּוֹ כְּהִלְכוֹת
הַפֶּסַח: אֵין מִפְטִירִין אַחֵר
הַפֶּסַח אֶפִיקוֹמֵן.

רָשָׁע מָה הוּא אוֹמֵר? מָה
הַעֲבֻדָּה הַזֹּאת לָכֶם. לָכֶם
- וְלֹא לוֹ. וְלִפִּי שְׁהוֹצִיא אֶת
עַצְמוֹ מִן הַכָּל כֶּפֶר בַּעֲקָר.
וְאִם אַתָּה הִקְהָה אֶת שְׁנֵי
וְאֲמוּר לוֹ: "בַּעֲבוּר זֶה עֲשֵׂה
יי לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרַיִם". לִי
וְלֹא לוֹ. אֱלֹהֵי הָיָה שֵׁם, לֹא
הָיָה נִגָּאֵל.

תָּם מָה הוּא אוֹמֵר? מָה
זֹאת? וְאֲמַרְתָּ אֵלָיו "בְּחוּזָק
יָד הוֹצִיאָנוּ יי מִמִּצְרַיִם
מִבֵּית עַבְדִּים".

וְשָׂאִינוּ יוֹדַע לְשֹׂאֹל
- אֶת פֶּתַח לוֹ, שְׁנֵאֲמַר,
וְהַגְדָּת לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא
לֵאמֹר, בַּעֲבוּר זֶה עֲשֵׂה יי
לִי בְּצִאתִי מִמִּצְרַיִם.

יכול מראש חודש? תלמוד לומר ביום ההוא. אי ביום ההוא יכול מבעוד יום? תלמוד לומר בבעבור זה - בבעבור זה לא אמרתי, אלא בשעה שיש מצה ומרור מנחים לפניך.

מתחלה עובדי עבודה זרה היו אבותינו, ועכשיו קרבנו המקום לעבדתו, שנאמר:

ויאמר יהושע אל כל העם, כה אמר יי אלהי ישראל: בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם, תרח אבי אברהם ואבי נחור, ויעבדו אלהים אחרים. ואקח את אביכם את אברהם מעבר הנהר ואולד אותו בכל ארץ פנעו, וארבה את זרעו ואתו לו את יצחק, ואתו ליצחק את יעקב ואת עשיו. ואתו לעשו את הר שעיר לרשת אותו, ויעקב ובניו ירדו מצרים.

ברוך שומר הבטחתו לישראל, ברוך הוא. שהקדוש ברוך הוא חשב את הקץ, לעשות כמו שאמר לאברהם אבינו בבית בין הבתרים, שנאמר: ויאמר לאברהם, ידע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם, ועבדם ויענו אתם ארבע מאות שנה. וגם את הגוי אשר יעבדו דן אנכי ואחרי כן יצאו ברכש גדול.

מכסה המצה ומגביה את הכוס בידו, ואומר:

והיא שעמדה לאבותינו ולנו.
שלא אחד בלבד עמד עלינו לכלותנו,
אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו,
והקדוש ברוך הוא מצילנו מידם.

יניח הכוס מידו ויגלה את המצות.

צא ולמד מה בקש לבן הארמי לעשות ליעקב אבינו:
שפרעה לא גזר אלא על הזכרים, ולבן בקש לעקור את הכל.
שנאמר:
ארמי אויב אבי, וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט, ויהי שם לגוי גדול, עצום ורב.

וירד מצרימה - אנוס על פי הדבור.
ויגר שם - מלמד שלא ירד יעקב אבינו להשתקע במצרים
אלא לגור שם, שנאמר: ויאמרו אל פרעה, לגור בארץ באנו, כי אין מרעה לצאן אשר לעבדיך, כי כבד הרעב בארץ פנעו.
ועתה ישבו נא עבדיך בארץ גשן.

בְּמַתִּי מֵעֵט - כְּמֹה שֶׁנֶּאֱמַר: בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יֵרְדוּ אֲבוֹתֶיךָ
מִצְרִימָה, וְעַתָּה שָׁמַךְ יי אֱלֹהֶיךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרֹב.

וַיְהִי שֵׁם לְגוֹי - מִלְּמַד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל מְצִיגִים שָׁם.
גָּדוֹל עֲצוּם - כְּמֹה שֶׁנֶּאֱמַר: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבּוּ
וַיַּעֲצֻמוּ בְּמֹאֵד מֹאֵד, וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ אוֹתָם.

וְרֹב כְּמֹה שֶׁנֶּאֱמַר: רַבְּבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיד, וַתִּרְבִּי וַתִּגְדְּלִי
וַתִּבְאִי בְּעֵדֵי עֲדִיִּים, שְׂדִים נִכְנּוּ וּשְׁעָרַי צִמְּחוּ, וְאֵת עָרַי וְעָרֶיהָ.
וְאֶעֱבֹר עָלֶיךָ וְאֶרְאֶה מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדִמְיָךְ, וְאֶמַּר לְךָ בְּדִמְיָךְ חַיִּי,
וְאֶמַּר לְךָ בְּדִמְיָךְ חַיִּי:

וַיִּרְעוּ אוֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיַּעֲנוּנוּ, וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוֹדָה
קָשָׁה.

וַיִּרְעוּ אוֹתָנוּ הַמִּצְרִים - כְּמֹה שֶׁנֶּאֱמַר: הִבֵּה נִתְחַכְמָה לוֹ פֶּן
יִרְבֶּה, וְהָיָה כִּי תִקְרָאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסֵף גַּם הוּא עַל שְׁנֵאֵינוּ
וְנִלְחַם בָּנוּ, וְעָלָה מִן הָאָרֶץ.

וַיַּעֲנוּנוּ כְּמֹה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיִּשְׁיִמוּ עָלָיו שְׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עֲנֹתוֹ
בְּסַבְלָתָם. וַיְבֹן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לַפְּרֹעָה. אֵת פֶּתַם וְאֵת רַעְמֻסָּם.

וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבוֹדָה קָשָׁה כְּמֹה שֶׁנֶּאֱמַר: וַיַּעֲבִידוּ
מִצְרַיִם אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּפֶּרֶךְ.

וַיֹּצֵאֲנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה, וּבְזֹרַע נְטוּיָה,
וּבְמֶרָא גָדֹל, וּבְאִתּוֹת וּבְמִפְתִּיּוֹת.

וַיֹּצֵאֲנוּ יְיָ מִמִּצְרַיִם - לֹא עַל יְדֵי מִלָּאָךְ, וְלֹא עַל
יְדֵי שֹׁרֵף, וְלֹא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲלֵא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכַבּוּדוֹ
וּבְעֶצְמוֹ.

שְׁנֵאמֶר: וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הִזָּה, וְהִפֵּיתִי כָּל
בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה, וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם
אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים. אֲנִי יְיָ.

וְעִבְרַתִּי בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּלִילָה הִזָּה - אֲנִי וְלֹא מִלָּאָךְ;

וְנִצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וְיִשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלֵנוּ, וְיֵרָא אֶת
עֲנִינוֹ וְאֶת עֲמָלָנוּ וְאֶת לַחֲצֵנוּ.

וְנִצְעַק אֶל יְיָ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּמוֹ שְׁנֵאמֶר: וַיְהִי
בַּיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם, וַיֹּאנְחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מִן
הָעֲבֹדָה וַיִּזְעַקוּ, וַתַּעַל שׁוֹעַתָם אֶל הָאֱלֹהִים מִן הָעֲבֹדָה:

וְיִשְׁמַע יְיָ אֶת קוֹלֵנוּ כְּמָה שְׁנֵאמֶר:
וְיִשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת נַאֲקָתָם, וַיִּזְכּוֹר אֱלֹהִים
אֶת בְּרִיתוֹ אֶת אַבְרָהָם, אֶת יִצְחָק וְאֶת
יַעֲקֹב:

וַיֵּרָא אֶת עֲנִינוֹ זֹו פְּרִישׁוֹת דֶּרֶךְ אֶרֶץ,
כְּמָה שְׁנֵאמֶר: וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיֵּדַע אֱלֹהִים.

וְאֶת עֲמָלָנוּ - אֵלּוּ הַבָּנִים. כְּמָה שְׁנֵאמֶר: כָּל הַבֶּן
הַיָּלֹד הַיֵּאֲרָה תִּשְׁלִיכֵהוּ וְכָל הַבֵּת תַּחֲיוֹן:

וְאֶת לַחֲצֵנוּ - זֶה הַדַּחֲק, כְּמָה שְׁנֵאמֶר: וְגַם רְאִיתִי
אֶת הַלֶּחֶץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם.

וְהִפֵּיתִי כָּל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם - אֲנִי וְלֹא שָׂרָף;
וּבְכָל אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים - אֲנִי וְלֹא שְׁלִיחַ;

אֲנִי יי - אֲנִי הוּא וְלֹא אַחֵר.

בֵּיד חֲזָקָה - זוֹ הַדְּבַר, כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר: הִנֵּה יַד יי הוּיָהּ בְּמִקְנֶךָ
אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה, בְּשׁוֹסֵי, בְּחִמְרִים, בְּגַמְלִים, בְּבָקָר וּבִצְאֹן, דְּבַר
כְּבֵד מְאֹד.

וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה - זוֹ הַחֶרֶב, כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר: וַחֲרַבּוּ שְׁלוֹפָה
בְּיָדוֹ, נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַיִם.

וּבְמוֹרָא גָדוֹל - זֶה גְלוֹי שְׂכִינָה. כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר, אוֹ הַנִּשְׁכָּה
אֱלֹהִים לָבֹא לְקַחַת לוֹ גּוֹי מִקְרֹב גּוֹי בְּמִשּׁוֹת בָּאוֹת וּבְמוֹפְתִים
וּבְמִלְחָמָה וּבֵיד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדוֹלִים כָּל
אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יי אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לַעֲיִיף.

וּבָאוֹתוֹת - זֶה הַמַּטָּה, כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר: וְאֵת הַמַּטָּה הַזֶּה תִּקַּח
בְּיָדְךָ, אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה בּוֹ אֵת הָאוֹתוֹת.

וּבְמוֹפְתִים - זֶה הַדֶּם, כִּמָּה שֶׁנֶּאֱמַר: וְנָתַתִּי מוֹפְתִים בְּשָׁמַיִם
וּבָאָרֶץ.

כַּשְׂאוֹמֵר דָּם וְאֵשׁ וְתִימְרוֹת עֵשׂוֹן, עֵשֶׂר הַמִּנּוֹת וְדַצ"ךְ עַד"ש בְּאַח"ב - יִשְׁפּוֹךְ מִן

הַכּוֹס מֵעַט יַיִן:

דָּם וְאֵשׁ וְתִימְרוֹת עֵשׂוֹן.

דְּבַר אַחֵר: בֵּיד חֲזָקָה - שְׁתִּים, וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה - שְׁתִּים, וּבְמוֹרָא
גָדוֹל - שְׁתִּים, וּבָאוֹתוֹת - שְׁתִּים, וּבְמוֹפְתִים -
שְׁתִּים. אֵלּוּ עֵשֶׂר מִנּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם,
וְאֵלּוּ הֵן:

דָּם
כְּנִים
צַפְרֵדַע
עָרֹב

דְּבַר
בָּרָד
שַׁחִין
אַרְבֶּה

חֶשֶׁךְ
מִנַּת בְּכוֹרוֹת

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סְמָנִים:

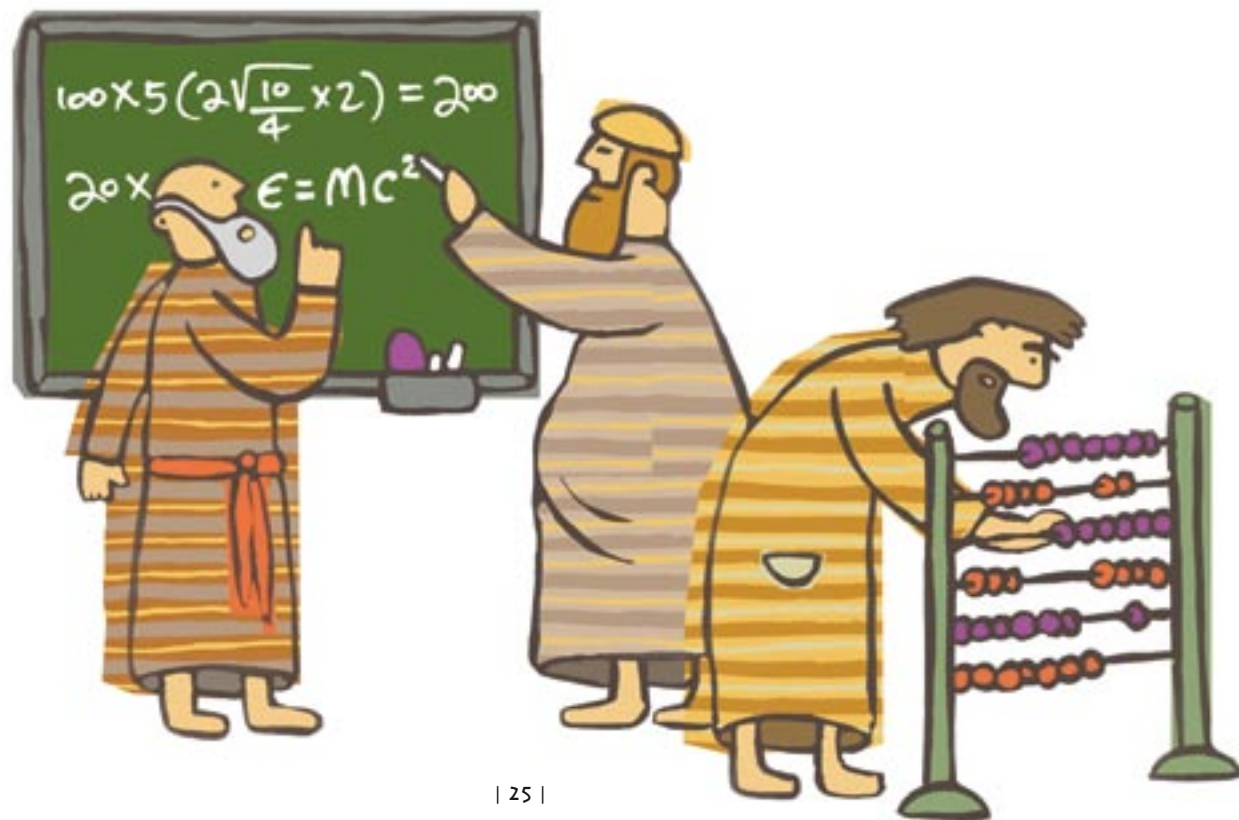
דַּצ"ךְ עַד"ש בְּאַח"ב.

רבי יוסי הגלילי אומר: מנין אתה אומר שלקו המצרים במצרים עשר מכות ועל הים לקו חמשים מכות? במצרים מה הוא אומר? ויאמרו החרטמים אל פרעה: אצבע אלהים היא, ועל הים מה הוא אומר? וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה "במצרים", ויראו העם את "י", ויאמינו ב"י ובמשה עבדו. כמה לקו באצבע? עשר מכות. אמור מעתה: במצרים לקו עשר מכות ועל הים לקו חמשים מכות.

רבי אליעזר אומר: מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של ארבע מכות? שנאמר: ישלח בם חרון אפו, עברה וזעם וצרה, משלחת מלאכי רעים. עברה - אחת, וזעם - שתיים, וצרה - שלש, משלחת מלאכי רעים - ארבע. אמור מעתה: במצרים לקו ארבעים מכות ועל הים לקו מאתיים מכות.

רבי עקיבא אומר: מנין שכל מכה ומכה שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים היתה של חמש מכות? שנאמר: ישלח בם חרון אפו, עברה וזעם וצרה, משלחת מלאכי רעים. חרון אפו - אחת, עברה - שתיים, וזעם - שלש, וצרה - ארבע, משלחת מלאכי רעים - חמש. אמור מעתה: במצרים לקו חמשים מכות ועל הים לקו חמשים ומאתים מכות.

כמה מעלות טובות למקום עלינו!

אלו הוציאנו ממצרים

ולא עשה בהם שפטים

אלו עשה בהם שפטים

ולא עשה באלהיהם

אלו עשה באלהיהם,

ולא הרג את בכוריהם

אלו הרג את בכוריהם

ולא נתן לנו את ממונם

אלו נתן לנו את ממונם

ולא קרע לנו את היים

אלו קרע לנו את היים

ולא העבירנו בתוכו בחרבה

אלו העבירנו בתוכו בחרבה

ולא שקע צרנו בתוכו

אלו שקע צרנו בתוכו

ולא ספק צרפנו במדבר ארבעים שנה

אלו ספק צרפנו במדבר ארבעים שנה

ולא האכילנו את המון

דיינו.

דיינו.

דיינו.

דיינו.

דיינו.

דיינו.

דיינו.

דיינו.

דיינו.

אלו האכילנו את המון

ולא נתן לנו את השבת

אלו נתן לנו את השבת

ולא קרבנו לפני הר סיני

אלו קרבנו לפני הר סיני,

ולא נתן לנו את התורה

אלו נתן לנו את התורה

ולא הכניסנו לארץ ישראל

אלו הכניסנו לארץ ישראל

ולא בנה לנו את בית הבחירה

דיינו.

דיינו.

דיינו.

דיינו.

דיינו.

אוחז המרור בידו ומראה אותו למסובים:

מרור זה שאנו אוכלים, על שום מה? על שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים, שנאמר: וימררו את חייהם בעבודה קשה, בחמר ובלבנים ובכל עבודה בשדה את כל עבודתם אשר עבדו בהם בפרך.

בכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא ממצרים, שנאמר: והגדת לבנך ביום ההוא לאמר, בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים. לא את אבותינו בלבד גאל הקדוש ברוך הוא, אלא אף אותנו גאל עמהם, שנאמר: ואותנו הוציא משם, למען הביא אותנו, לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו.

על אחת, כמה וכמה, טובה כפולה ומכפלת למקום עלינו: שהוציאנו ממצרים, ועשה בהם שפטים, ועשה באלהיהם, והרג את בכוריהם, ונתן לנו את ממונם, וקרע לנו את היס, והעבירנו בתוכו בחרבה, ושקע צרנו בתוכו, וספק צרכנו במדבר ארבעים שנה, והאכילנו את המן, ונתן לנו את השבת, וקרבנו לפני הר סיני, ונתן לנו את התורה, והכניסנו לארץ ישראל, ובנה לנו את בית הבחירה לכפר על כל עונותינו.

רבן גמליאל היה אומר: כל שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח, לא יצא ידי חובתו, ואלו הן:

פסח, מצה, ומרור.

פסח שהיו אבותינו אוכלים בזמן שבית המקדש היה קיים, על שום מה? על שום שפסח הקדוש ברוך הוא על בתי אבותינו במצרים, שנאמר: ואמרתם זבח פסח הוא ליי, אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים, ואת בתינו הציל? ויקד העם וישתחוו.

אוחז המצה בידו ומראה אותה למסובים:

מצה זו שאנו אוכלים, על שום מה? על שום שלא הספיק בצקם של אבותינו להחמיץ עד שנגלה עליהם מלך מלכי המלכים, הקדוש ברוך הוא, וגאלם, שנאמר: ויאפו את הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות, כי לא חמץ, כי גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה, וגם צדה לא עשו להם.

יאחז הכוס בידו ויכסה המצות ויאמר:

לפִּיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיִּים לְהוֹדוֹת, לְהַלֵּל, לְשַׁבַּח, לְפָאֵר, לְרוֹמֵם, לְהַדִּיר, לְבָרֵךְ, לְעֵלֶה וּלְסַלֵּס לְמִי שֶׁעָשָׂה לְאַבּוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת כָּל הַנִּסִּים הָאֵלֶּה: הוֹצִיאָנוּ מֵעֲבָדוֹת לְחֵרוֹת וּמִיָּגוֹן לְשִׁמְחָה, וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב, וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גָּדוֹל, וּמִשְׁעָבוֹד לְגֵאֻלָּה. וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁירָה חֲדָשָׁה: הַלְלוּיָהּ.

מְנִיחִים אֶת הַכּוֹס מִגָּלִים אֶת הַמִּצּוֹת וְאוֹמְרִים:

הַלְלוּיָהּ הִלְלוּ עַבְדֵי יי, הִלְלוּ אֶת שֵׁם יי. יְהִי שֵׁם יי מְבָרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם. מִמְּזֶרֶח שֶׁמֶשׁ עַד מְבֹאֵו מְהַלֵּל שֵׁם יי. רֵם עַל כָּל גּוֹיִם יי, עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. מִי כִּי אֱלֹהֵינוּ הַמְּגַבִּיהִי לְשַׁבֵּת, הַמְּשַׁפִּילִי לְרֹאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ? מְקִימִי מַעֲפָר דָּל, מֹאשֶׁפֶת יָרִים אֲבִיוֹן, לְהוֹשִׁיבִי עִם נְדִיבִים, עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ. מוֹשִׁיבִי עֶקְרֵת הַבֵּית, אִם הַבָּנִים שִׁמְחָה. הַלְלוּיָהּ.

בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, בֵּית יַעֲקֹב מַעַם לַעֲזֹ, הָיְתָה יְהוּדָה
לְקַדְשׁוֹ, יִשְׂרָאֵל מִמְּשֻׁלּוֹתָיו. הָיָם רָאָה וַיִּגַּס, הִירְדּוֹ יָסֵב לְאַחֲזֹר.
הַהָרִים רָקְדוּ כְּאִילִים, גְּבַעוֹת - כְּבָנֵי צֶאֱן.

מֶה לֵךְ הָיָם כִּי תִנּוּס, הִירְדּוֹ - תִּסָּב לְאַחֲזֹר, הַהָרִים - תִּרְקְדוּ
כְּאִילִים, גְּבַעוֹת - כְּבָנֵי צֶאֱן. מִלְּפָנֵי אֲדֹן חֹלִי אֶרֶץ, מִלְּפָנֵי
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב. הַהֶפְכִי הַצּוֹר - אֲגַם מַיִם, חֲלָמִישׁ - לְמַעֲיָנו
מַיִם.

מוציא מצה

לוקחים את שלוש המצות ומברכים:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם המוציא לחם מן הארץ.

מניחים את המצה התחתונה ומברכים על המצה העליונה ועל האמצעית השבורה.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו על אכילת מצה.

מרור

הנני מוכן ומזומן לקיים מצוות אכילת מרור

כל אחד מהמסבים לוקח כזית מרור, מטבלו בחרוסת, מנער החרוסת,

מברך ואוכל בלי הסבה.

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו על אכילת מרור.

מגביהים את הכוס עד גאל ישראל.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם, אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים, והגיענו ללילה הזה לאכל בו מצה ומרור. כן יי אלהינו ואלהי אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים לקראתנו לשלום, שמחים בבנין עירך וששים בעבודתך. ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים אשר יגיע דמם על קיר מזבחך לרצון, ונודה לך שיר חדש על גאלתנו ועל פדות נפשנו. ברוך אתה יי, גאל ישראל.

כוס שניה

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.

שותים את הכוס בהסבת שמאל.

רחצה

נוטלים את הידים ומברכים:

ברוך אתה יי, אלהינו מלך העולם, אשר קדשנו במצותיו וצונו על נטילת ידים.

פזרד

כל אחד מהמסבים לוקח כזית מן המצה השלישית עם כזית מרור, כורכם יחד, אוכלים בהסבה ובלי ברכה. לפני אכלו אומר.

זְכֹר לְמִקְדָּשׁ כְּהִלֵּל. כֵּן עָשָׂה הָלֵל בְּזִמְנוֹ שְׁבִית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קִיָּים: הָיָה כּוֹרֵךְ מִצָּה וּמְרֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד, לְקִיָּים מָה שֶׁנֶּאֱמַר: עַל מִצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֶהוּ.

שִׁלְחַן עוֹרֵךְ

אוכלים ושותים.

שִׁיר המעלות: בשוב יי את שיבת ציון היינו כחלמים. אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה. אז יאמרו בגוים: הגדיל יי לעשות עם אלה. הגדיל יי לעשות עמנו, היינו שמחים. שובה יי את שביתנו כאפיקים בנגב. הזרעים בדמעה, ברנה יקצרו. הלוד ילך ובכה נשא משך הזרע, בא יבא ברנה נשא אלמתי.

שלשה שאכלו כאחד חיבים לזמן והמזמן פותח:

רבותי, נברך

המסבים עונים:

יהי שם יי מברך מעתה ועד עולם.

המזמן אומר:

ברשות מרנו ורבנו ורבותי, נברך [אלהינו] שאכלנו משלו.

המסבים עונים:

ברוך [אלהינו] שאכלנו משלו ובטובו חיינו

המזמן חוזר ואומר:

ברוך [אלהינו] שאכלנו משלו ובטובו חיינו

צפון

עם גמור הסעודה אוכלים כל המשובים כזית מן האפיקומן. הנני מוכן ומזומן לקיים מצוות אכילת אפיקומן לשם יחוד קודשא ברוך הוא ושכינתיה בשם כל ישראל ויהי נעם יי אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו: ויאמרו יזכר לקרבן פסח הנאכל על השבע

ברך

מוזגים כוס שלישית ומברכים ברכת המזון.

כלם אומרים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם הזן את העולם כלו בטובו בחן בחסד וברחמים הוא נותן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו. ובטובו הגדול תמיד לא חסר לנו, ואל יחסר לנו מזון לעולם ועד. בעבור שמו הגדול, כי הוא אל זן ומפרנס לכל ומטיב לכל, ומכין מזון לכל ברייתיו אשר ברא. ברוך אתה יי הזן את הכל.

נודה לך יי אלהינו על שהנחלת לאבותינו ארץ חמדה טובה ורחבה ועל שהוצאתנו יי אלהינו מארץ מצרים, ופדיתנו מבית עבדים, ועל בריתך שחתמת בבשרנו, ועל תורתך שלמדתנו, ועל חסיד שהודעתנו, ועל חיים חו וחסד שחוננתנו, ועל אכילת מזון שאתה זן ומפרנס אותנו תמיד, בכל יום ובכל עת ובכל שעה:

ועל הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך, יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד: כפתוב, ואכלת ושבעת וברכת את יי אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך. ברוך אתה יי על הארץ ועל המזון:

רחם נא יי אלהינו על ישראל עמך ועל ירושלים עירך ועל הר ציון משכן כבודך ועל מלכות בית דוד משיחך ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך עליו: אלהינו אבינו, רענו זוננו פרנסנו וכלכלנו והרויחנו, והרוח לנו יי אלהינו מהרה מכל

צרותינו. ונא אל תצריכנו יי אלהינו, לא לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם, כי אם לידך המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה, שלא גבוש ולא נפלם לעולם ועד.

בשבת מוסיפים:

רצה והחליצנו יי אלהינו במצותיך ובמצות יום השביעי השבת הגדול והקדוש הזה. כי יום זה גדול וקדוש הוא לפניך לשבת בו ולנוח בו באהבה פמצות רצונך. וברצונך הניח לנו יי אלהינו שלא תהא צרה ויגון ואנחה ביום מנוחתנו. והראנו יי אלהינו בנחמת ציון עירך ובבנין ירושלים עיר קדשך כי אתה הוא בעל הישועות ובעל הנחמות.

אלהינו ואלהי אבותינו, יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו, וזכרון אבותינו, וזכרון משיח בן דוד עבדך, וזכרון ירושלים עיר קדשך, וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך, לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים, לחיים ולשלום ביום חג המצות הזה זכרנו יי אלהינו בו לטובה ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים. ובדבר ישועה ורחמים חוס וחסנו ורחם עלינו והושיענו, כי אליך עינינו, כי אל מלך חנון ורחום אתה.

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו. ברוך אתה יי בונה ברחמי ירושלים. אמן.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, הָאֵל אֲבִינוּ מִלְכֵנוּ אֲדִירֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ גֹאֲלֵנוּ יוֹצְרֵנוּ קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטוֹב וְהַמְּטִיב לְכָל שֶׁבְּכָל יוֹם וַיּוֹם הוּא הַטֵּיב, הוּא מְטִיב, הוּא יִיטֵיב לָנוּ. הוּא גִמְלָנוּ הוּא גּוֹמְלָנוּ הוּא יְגַמְלָנוּ לַעֲד, לַחַן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרוּחַ הַצֶּלֶה וְהַצִּלָּה, בְּרָכָה וַיְשׁוּעָה נַחֲמָה פְּרִנְסָה וְכִלְכִּלָּה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב, וּמִכָּל טוֹב לְעוֹלָם עַל יַחֲסְרָנוּ.

הַרְחָמֵנוּ הוּא יִמְלֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד. הַרְחָמֵנוּ הוּא יִתְבַּרְךְ בְּשָׂמִים וּבְאַרְץ.

הַרְחָמֵנוּ הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים, וַיִּתְפָּאֵר בְּנוֹ לַעֲד וּלְנֶצַח נֶצְחִים, וַיִּתְהַדַּר בְּנוֹ לַעֲד וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים. הַרְחָמֵנוּ הוּא יִפְרִנְסֵנוּ בְּכָבוֹד.

הַרְחָמֵנוּ הוּא יִשְׁבּוֹר עָלֵנוּ מֵעַל צְוֹאֲרֵנוּ, וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמָמִיּוֹת לְאַרְצֵנוּ.

הַרְחָמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח לָנוּ בְּרָכָה מְרֻבָּה בְּבֵית הַזֶּה, וְעַל שְׁלַחַן זֶה שֶׁאֲכַלְנוּ עָלָיו.

הַרְחָמֵנוּ הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת אֱלֹהֵי הַנְּבִיא זְכוֹר לְטוֹב, וַיִּבְשָׁר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנַחֲמוֹת. הַרְחָמֵנוּ הוּא יִבְרַךְ אֶת [אֲבִי מוֹרִי] בַּעַל הַבֵּית הַזֶּה. וְאֶת [אֲמִי מוֹרֵתִי] בַּעַלֵּת הַבֵּית הַזֶּה, אוֹתָם וְאֶת בֵּיתָם וְאֶת זֶרְעָם וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָהֶם. אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל אֲשֶׁר לָנוּ, כְּמוֹ שֶׁנִּתְבָּרְכוּ אֲבוֹתֵינוּ אֲבִרָהֶם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב

בְּכָל מִכָּל כָּל, כֵּן יִבְרַךְ אוֹתָנוּ כָּלנוּ יַחַד בְּבִרְכָּה שְׁלֵמָה, וְנֹאמַר, אָמֵן.

בְּמָרוֹם יִלְמְדוּ עָלֵיהֶם וְעָלֵינוּ זְכוֹת שֶׁתִּהְיֶה לְמִשְׁמֶרֶת שְׁלוֹם. וְנִשְׂא בְּרָכָה מֵאֵת יי, וְצִדְקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִמְצָא חַן וְשִׁכָּל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם.

בשבת:

הַרְחָמֵנוּ הוּא יִנְחִילָנוּ יוֹם שְׁכָלוּ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לַחַיִּי הָעוֹלָמִים.

הַרְחָמֵנוּ הוּא יִנְחִילָנוּ יוֹם שְׁכָלוּ טוֹב. יוֹם שְׁכָלוּ אֶרֶץ. יוֹם שְׁצִדִּיקִים יוֹשְׁבִים וְעֵטְרוֹתֵיהֶם בְּרָאשֵׁיהֶם וְנִהְיִים מִזִּיו הַשְּׁכִינָה וַיְהִי חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם הַרְחָמֵנוּ הוּא יִזְכֵּנוּ לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ וְלַחַיִּי הָעוֹלָם הַבָּא.

מְגִדּוֹל יְשׁוּעוֹת מִלְכּוֹ וְעִשָּׂה חֶסֶד לְמִשְׁיָחוֹ לְדוֹד וּלְזֶרְעוֹ עַד עוֹלָם. עִשָּׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו, הוּא יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרוּ, אָמֵן.

יִרְאוּ אֶת יי קְדוֹשֵׁנוּ, כִּי אֵין מַחְסוֹר לִירְאָיו. כְּפִירִים רָשׁוּ וְרַעֲבּוּ, וְדֹרְשֵׁי יי לֹא יַחֲסְרוּ כָּל טוֹב. הוֹדוּ לֵי כִי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חֶסֶד. פּוֹתַח אֶת יָדָךְ, וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי רִצּוֹן. בְּרוּךְ הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בִּי, וְהָיָה יי מְבִטָּחוֹ. נַעַר הָיִיתִי גַם זָמַנְתִּי, וְלֹא רָאִיתִי צָדִיק נֶעֱצָב, וְזֶרְעוֹ מְבַקֵּשׁ לֶחֶם. יי עָז לַעֲמּוֹ יִתֵּן, יי יִבְרַךְ אֶת עַמּוֹ בְּשָׁלוֹם.

הנני מוכן ומזמן לקיים מצות כוס שלישי שהוא כנגד בשורת
הישועה, שאמר הקדוש ברוך הוא לישראל וגאלתי אתכם
בזרוע נטויה ובשפטים גדולים.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן.
שותים בהסבת שמאל.

הלל

מוזגים כוס רביעית וכוס לאלוהי הנביא, פותחים את הדלת וקוראים:

שפך חמתך אל הגוים אשר לא ידעוך ועל ממלכות אשר
בשמך לא קראו. כי אכל את יעקב ואת נהו השמו. שפך
עליהם זעמך וחרון אפך ישיגם. תרדף באף ותשמידם מתחת
שמי יי.

לא לנו, יי, לא לנו, כי לשמך תן כבוד, על חסדך על אמתך.
למה יאמרו הגוים איה נא אלהיהם. ואלהינו בשמים, כל
אשר חפץ עשה. עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם. פה
להם ולא ידברו, עינים להם ולא יראו. אזנים להם ולא ישמעו,
אף להם ולא יריחונו. ידיהם ולא ימישונו, רגליהם ולא יהלכו,
לא יהגו בגרונם. כמוהם יהיו עשיהם, כל אשר בטח בהם.
ישראל בטח ביי, עזרם ומגנם הוא. בית אהרן בטחו ביי,
עזרם ומגנם הוא. יראי יי בטחו ביי, עזרם ומגנם הוא.

יי זכרנו יברך. יברך את בית ישראל, יברך את בית אהרן,
יברך יראי יי, הקטנים עם הגדלים. יסף יי עליכם, עליכם ועל
בניכם. ברוכים אתם ליי, עשה שמים וארץ. השמים שמים
ליי והארץ נתן לבני אדם. לא המתים יהללוה ולא כל יורדי
דומה. ואנחנו נברך זה מעתה ועד עולם. הללויה.

אֶהְבֵּתִי כִּי יִשְׁמַע יי אֶת קוֹלִי תַחֲנוּנִי. כִּי הִטָּה אֶזְנוֹ לִי וּבִימִי אֶקְרָא. אֶפְפוּנִי חֲבָלֵי מוֹת וּמִצָּרֵי שְׁאוֹל מִצְאוּנִי, צָרָה וַיִּגּוֹן אֶמְצָא. וּבִשֶׁם יי אֶקְרָא: אָנָּה יי מַלְטָה נַפְשִׁי. חֲנוּן יי וְצָדִיק, וְאֱלֹהֵינוּ מֵרַחֵם. שְׁמֹר פְּתָאִים יי, דְּלַתִּי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ. שׁוּבִי נַפְשִׁי לְמִנוּחַיִכִּי, כִּי יי גָּמַל עָלַיִכִּי. כִּי חָלַצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת, אֶת עֵינִי מִן דְּמָעָה, אֶת רַגְלִי מִדָּחִי. אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יי בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים. הֶאֱמַנְתִּי כִּי אֲדַבֵּר, אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד. אֲנִי אִמַּרְתִּי בַחֲפוּזִי כָּל הָאָדָם כֹּזֵב.

מָה אָשִׁיב לִי כָּל תַּגְמוּלוֹהִי עָלַי. כּוֹס יִשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבִשֶׁם יי אֶקְרָא. נִדְרֵי לִי אֶשְׁלֵם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ. יִקָּר בְּעֵינֵי יי הַמּוֹתָה לַחֲסִידָיו. אָנָּה יי כִּי אֲנִי עֲבָדְךָ, אֲנִי עֲבָדְךָ בּוֹ אֶמְתֶּךָ, פִּתְחָתָ לְמוֹסְרִי. לֶךְ אֲזַבַּח זֶבַח תוֹדָה וּבִשֶׁם יי אֶקְרָא. נִדְרֵי לִי אֶשְׁלֵם נִגְדָה נָא לְכָל עַמּוֹ. בַּחֲצֵרוֹת בֵּית יי, בְּתוֹכִי יְרוּשָׁלַיִם. הִלְלוּהָ.

הִלְלוּ אֶת יי כָּל גּוֹיִם, שִׁבְחוּהוּ כָּל הָאֲמִים. כִּי גִבֹר עָלֵינוּ חֲסִדוֹ, וְאֵמֶת יי לְעוֹלָם. הִלְלוּהָ.

הוֹדוּ לִי כִּי טוֹב. יֹאמְרוּ נָא יִשְׂרָאֵל. יֹאמְרוּ נָא בֵּית אֱהֲרֹן. יֹאמְרוּ נָא יִרְאִי יי. כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ. כִּי לְעוֹלָם חֲסִדוֹ.

מִן הַמִּצָּר קִרְאתִי יְהוָה, עָנְנִי בְּמִרְחַב יְהוָה. יי לִי, לֹא אֵירָא - מָה יַעֲשֶׂה לִּי אָדָם, יי לִי בַעֲזָרִי וְאֲנִי אֶרְאֶה בְּשִׁנְאִי. טוֹב לַחֲסוֹת בִּי מִבֶּטֶחַ בְּאָדָם. טוֹב לַחֲסוֹת בִּי מִבֶּטֶחַ בַּנְּדִיבִים. כָּל גּוֹיִם סָבְבוּנִי, בִּשֶׁם יי כִּי אֲמִילֵם. סָבְבוּנִי גַם סָבְבוּנִי, בִּשֶׁם יי כִּי אֲמִילֵם. סָבְבוּנִי כְּדֹבְרִים, דַּעְכוּ כָּאֵשׁ קוֹצִים, בִּשֶׁם יי כִּי אֲמִילֵם. דַּחָה דַּחִיתָנִי לִנְפֹל, וַיִּי עֲזָרָנִי. עֲזִי וְזִמְרַת יְהוָה וַיְהִי לִי לִישׁוּעָה. קוֹל רְנָה וִישׁוּעָה בְּאֵהֲלֵי צְדִיקִים: יָמִין יי עֲשֵׂה חֵיל, יָמִין יי רוֹמְמָה, יָמִין יי עֲשֵׂה חֵיל. לֹא אָמוֹת כִּי אֶחְיֶה, וְאֶסְפֹּר מַעֲשֵׂי יְהוָה. יִסֹּר יִסְרֹנִי יְהוָה, וְלִמּוֹת לֹא נִתְּנָנִי. פִּתְחוּ לִי שַׁעֲרֵי צְדָק, אָבֹא בָם, אוֹדֶה יְהוָה. זֶה הַשַּׁעַר לִי, צְדִיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.

אוֹדֶךָ כִּי עָנִיתָנִי וְתָהִי לִי לִישׁוּעָה. אוֹדֶךָ כִּי עָנִיתָנִי וְתָהִי לִי לִישׁוּעָה. אָבוֹן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פִּנְהָ. אָבוֹן מֵאֲסוֹ הַבּוֹנִים הִיתָה לְרֹאשׁ פִּנְהָ. מֵאֵת יי הִיתָה זֹאת הִיא נִפְלְאֹת בְּעֵינֵינוּ. מֵאֵת יי הִיתָה זֹאת הִיא נִפְלְאֹת בְּעֵינֵינוּ. זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יי נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ. זֶה הַיּוֹם עֲשֵׂה יי נְגִילָה וְנִשְׁמָחָה בּוֹ.

אָנָּה יי, הוֹשִׁיעָה נָא. **אָנָּה** יי, הוֹשִׁיעָה נָא. **אָנָּה** יי, הַצְּלִיחָה נָא. **אָנָּה** יי, הַצְּלִיחָה נָא.

בְּרוּךְ הֵבֵא בִשֶׁם יי, בְּרִכְנוֹכֶם מִבֵּית יי. בְּרוּךְ הֵבֵא בִשֶׁם יי, בְּרִכְנוֹכֶם מִבֵּית יי. אֵל יי וַיָּאֵר לָנוּ. אֶסְרוּ חַג בַּעֲבֹתֵיכֶם עַד

קִרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ. אֵל יי וַיֵּאָר לָנוּ. אִסְרוּ חַג בַּעֲבֵתִים עַד קִרְנוֹת
הַמִּזְבֵּחַ. אֵלֵי אֹתָהּ וְאוֹדֶךָ, אֱלֹהֵי - אֲרוֹמֶמְךָ. אֵלֵי אֹתָהּ וְאוֹדֶךָ,
אֱלֹהֵי - אֲרוֹמֶמְךָ. הוֹדוּ לֵיי כִּי טוֹב, כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ. הוֹדוּ לֵיי כִּי
טוֹב, כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ. יִהְיֶה לָנוּ כָּל מַעֲשֶׂיךָ, וְחֲסִידֶיךָ
צְדִיקִים עוֹשֵׂי רָצוֹנְךָ, וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרָנָה יוֹדוּ וַיְבָרְכֵנוּ,
וַיִּשְׁבְּחוּ וַיִּפְאֲרוּ, וַיְרַמְּמוּ וַיַּעֲרִיצוּ, וַיְקַדִּישׁוּ וַיְמַלִּיכוּ אֶת שְׁמֶךָ,
מִלְכֵנוּ. כִּי לָךְ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשַׁמֵּךְ נָאָה לְזִמְרָה, כִּי מַעֲוֹלָם וְעַד
עוֹלָם אֹתָהּ אֵל.

הוֹדוּ לֵיי כִּי טוֹב
הוֹדוּ לַאֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים
הוֹדוּ לְאֹדְנֵי הָאֲדָנִים
לַעֲשֵׂה נִפְלְאוֹת גְּדוֹלוֹת לְבָדוֹ
לַעֲשֵׂה הַשָּׁמַיִם בְּתַבּוּנָה
לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם
לַעֲשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים
אֶת הַשֶּׁמֶשׁ לְמַמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם
אֶת הַיָּרֵחַ וְכּוֹכָבִים לְמַמְשֶׁלוֹת בַּלַּיְלָה
לְמַכָּה מִצָּרִים בְּבִכּוּרֵיהֶם
וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
בֵּיד חֲזָקָה וּבְזִרְעֵ נְטוּיָה
לְגִזְרֵ יָם סוּף לְגִזְרֵים
וְהַעֲבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ
וַיַּעַר פְּרָעָה וַחֲבִילוֹ בֵּים סוּף

לְמוֹלִיד עַמּוֹ בְּמִדְבָּר
לְמַכָּה מְלָכִים גְּדֹלִים
וַיַּהַרְג מְלָכִים אֲדִירִים
לְסִיחּוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי
וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
וְנָתַן אֶרֶץ אֲרָצָה לְנַחֲלָה
נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עֲבָדוֹ
שֶׁבִשְׁפָּלָנוּ זָכַר לָנוּ
וַיַּפְרֶקֵנוּ מִצָּרֵינוּ
נָתַן לָחֶם לְכָל בָּשָׂר
הוֹדוּ לָאֵל הַשָּׁמַיִם

כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ.
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ.
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ.
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ.
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ.
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ.
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ.
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ.
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ.
כִּי לַעֲוֹלָם חֲסִדוֹ.

נִשְׁמָת כָּל חַי תִּבְרָךְ אֶת שְׁמֶךָ, " אֱלֹהֵינוּ, רוּחַ כָּל בֶּשָׂר תִּפָּאֵר וּתְרוֹמֶם זִכְרֶךָ, מִלִּפְנֵינוּ, תָּמִיד. מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אֲתָה אֵל, וּמִבְּלַעַדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ, פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמַפְרִיֵּס וּמַרְחֵם בְּכָל עֵת צָרָה וְצוּקָה. אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֵלָּא אֲתָה. אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים, אֱלֹהֵי כָּל בְּרִיּוֹת, אֲדוֹן כָּל תּוֹלְדוֹת, הַמְהַלל בְּרַב הַתִּשְׁבָּחוֹת, הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בַּחֲסֵד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים. וְיֵי לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן - הַמַּעֲוִיר יִשְׁנִים וְהַמְקִיץ נִרְדָּמִים, וְהַמְשִׁיחַ אֱלֹמִים וְהַמְתִּיר אֲסוּרִים וְהַשּׁוֹמֵד נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוֹפִים. לֵךְ לְבִדָּד אֲנַחְנוּ מוֹדִים.

אֵלֹינוּ פִּינוּ מֵלֹא שִׁירָה כֵּים, וְלִשְׁוֹנֵנוּ רָנָה כְּהִמּוֹן גָּלִיו, וּשְׁפַתֵּינוּ שָׁבַח כְּמִרְחֵבֵי רִקִּיעַ, וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כְּשֶׁמֶשׁ וְכִירָח, וְיָדֵינוּ פְּרוּשׁוֹת כְּנִשְׂרֵי שָׁמַיִם, וְרַגְלֵינוּ קָלוֹת כְּאַיִלוֹת - אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לָךְ, " אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, וּלְבָרְךָ אֶת שְׁמֶךָ עַל אַחַת מֵאֵלֶּיךָ, אֵלֶּיךָ אֵלֶּיךָ וְרַבִּי רַבּוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת שְׁעִשִּׁיתָ עִם אֲבוֹתֵינוּ וְעִמָּנוּ.

מִמִּצְרַיִם גְּאֻלָּתָנוּ, " אֱלֹהֵינוּ, וּמִבֵּית עַבְדִּים פְּדִיתָנוּ, בְּרָעַב זִנְתָנוּ וּבִשְׁבַע כִּלְכַּלְתָּנוּ, מִחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ וּמִדְּבַר מִלִּטְתָּנוּ, וּמִחֲלָיִם רָעִים וּנְאֻמִּים דָּלִיתָנוּ.

עַד הִנֵּה עֲזָרוֹנוּ רַחֲמֶיךָ וְלֹא עֲזָבוֹנוּ חֲסִדֶיךָ, וְאֵל תִּשְׁשָׁנוּ, " אֱלֹהֵינוּ, לְנֶצַח. עַל כֵּן אֲבָרִים שְׁפִלְגָת בְּנוֹ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שְׁנַפְחָתָּ בְּאַפֵּינוּ וְלִשׁוֹן אֲשֶׁר שְׁמַת בְּפִינוּ - הֵן הֵם יוֹדוּ וּיְבָרְכוּ וּיִשְׁבַּחוּ וּיִפָּאֲרוּ וּיְרַמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיִקְדִּישׁוּ וְיִמְלִיכוּ אֶת שְׁמֶךָ מִלִּפְנֵינוּ.

כִּי כָּל פֶּה לֵךְ יוֹדֶה, וְכָל לִשׁוֹן לֵךְ תִּשְׁבַּע, וְכָל בֶּרֶךְ לֵךְ תִּכְרַע, וְכָל קוֹמָה לִפְנֵיךָ תִּשְׁתַּחֲוֶה, וְכָל לִבָּבוֹת יִירָאוּךָ, וְכָל קָרֵב וּכְלִיּוֹת

יִזְמְרוּ לְשִׁמְךָ.

כַּדְבָּר שֶׁכָּתוּב, כָּל עֲצַמְתִּי תִאֲמַרְנָה, " מִי כְמוֹד מַצִּיל עֲנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ וְעֲנִי וְאֲבִיוֹן מִגִּזְלוֹ. מִי יִדְמָה לָךְ וּמִי יִשׁוּה לָךְ וּמִי יַעֲרֶךְ לָךְ הָאֵל הַגָּדוֹל, הַגָּבוֹר וְהַנּוֹרָא, אֵל עֲלִיוֹן, קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

נְהַלֵּלְךָ וְנִשְׁבַּחְךָ וְנִפְאָרְךָ וְנִבְרָךְ אֶת שֵׁם קִדְשְׁךָ, כְּאִמּוֹר: לְדוֹד, בְּרַכִּי נַפְשִׁי אֶת " וְכָל קָרְבִי אֶת שֵׁם קִדְשׁוֹ.

הָאֵל בַּתְּעַצְמוֹת עֶזְךָ, הַגָּדוֹל בְּכָבוֹד שְׁמֶךָ, הַגָּבוֹר לְנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוּתֶיךָ, הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רֵם וְנִשְׂא.

שׁוֹכֵן עַד מְרוֹם וְקְדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב: רָנְנוּ צְדִיקִים בְּיְי, לִישְׁרִים נְאוּה תִּהְיֶה.

בְּפִי יִשְׁרִים תִּתְהַלֵּל, וּבִדְבָרֵי צְדִיקִים תִּתְבָּרַךְ, וּבְלִשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְרוֹמֵם, וּבִקְרֵב קְדוֹשִׁים תִּתְקַדֵּשׁ.

וּבְמִקְהָלוֹת רַבּוֹת עִמָּךְ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרָנָה יִתְפָּאֵר שְׁמֶךָ, מִלִּפְנֵינוּ, בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, שֶׁכֵּן חוֹבֶת כָּל הַיְּצוּרִים לִפְנֶיךָ, " אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבַּח, לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדָּר לְבָרְךָ, לְעֵלָה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דְּבָרֵי שִׁירָוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת דּוֹד בּוֹ יִשִּׁי עַבְדְּךָ מִשִּׁיחָךְ.

נִרְצָה

חֶסֶל סְדוּר פֶּסַח כְּהִלְכָתוֹ, כָּל מִשְׁפָּטוֹ וְחֻקָּתוֹ.

כֶּאֱשֶׁר זָכִינוּ לְסִדֵּר אוֹתוֹ כֵּן נִזְכֶּה לַעֲשׂוֹתוֹ.

יֵד שׁוֹכֵן מַעֲוֹנָה, קוֹמֵם קָהֵל עֲדַת מִי מְנָה.

בְּקִרְוֹב נֵהֵל נְטַעֵי כֶּנֶה פְּדוּיִם לְצִיּוֹן בְּרָנָה.

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם הַבְּנוּיָה.

יִשְׁתַּבַּח שְׁמֶךָ לַעֲד מַלְכֵנוּ, הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקְדוֹשׁ
בְּשָׁמַיִם וּבָאָרֶץ, כִּי לָךְ נָאָה, יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שִׁיר
וְשִׁבְחָה, הַלֵּל וְזִמְרָה, עֹז וּמִמְשָׁלָה, נֶצַח, גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה, תְּהִלָּה
וְתִפְאַרֶת, קִדְשָׁה וּמִלְכוּת, בְּרִכּוֹת וְהוֹדָאוֹת מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם.
בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל בְּתִשְׁבָּחוֹת, אֵל הַהוֹדָאוֹת, אֲדוֹן
הַנִּפְלְאוֹת, הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה, מֶלֶךְ אֵל חֵי הָעוֹלָמִים.

כוס רביעית

בְּרוּךְ אַתָּה יי, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרָא פְּרִי הַגֶּפֶן.

וְשׁוֹתָה בַּהֲסִיבַת שְׂמָאל.

בְּרוּךְ אַתָּה יי אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, עַל הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי
הַגֶּפֶן, עַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל אֶרֶץ חֲמֻדָּה טוֹבָה וְרַחֲבָה
שְׂרָצִית וְהַנְחִלָתָ לְאֲבוֹתֵינוּ לֶאֱכֹל מִפְּרִיָּהּ וּלְשַׁבֵּעַ מִטוֹבָהּ.
רַחֵם נָא יי אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ
וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדְךָ וְעַל מִזְבִּיחֶךָ וְעַל הַיִּכְלֶךָ וּבִנְיָה
יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ
וְשִׁמְחָנוּ בְּבִנְיָנָהּ וּנְאֲכַל מִפְּרִיָּהּ וְנִשְׁבַּע מִטוֹבָהּ
וְנִבְרַכְךָ עָלֶיךָ בְּקִדְשָׁהּ וּבִטְהָרָה [בשבת: וְרִצָּה
וְהַחֲלִיצֵנוּ בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה] וְשִׁמְחָנוּ בַּיּוֹם חַג
הַמִּצּוֹת הַזֶּה, כִּי אַתָּה יי טוֹב וּמַטִּיב לְכָל, וְנוֹדָה
לָךְ עַל הָאָרֶץ וְעַל פְּרִי גִפְנָהּ. בְּרוּךְ אַתָּה יי, עַל
הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן.

חילם לא מצאו מקומם בלילה,
טיסת נגיד חרשת סלית בכוכבי לילה,
ויהי בחצי הלילה.

יעץ מחרף לנופף אוויר, הובשת פגריו בלילה,
כרע בל ומצבו באישון לילה,
לאיש חמודות נגלה רז חזות לילה,
ויהי בחצי הלילה.

משתכר בכלי קדש נהרג בו בלילה,
נושע מבור אריות פותר בעתותי לילה,
שנאה נטר אגגי וכתב ספרים בלילה,
ויהי בחצי הלילה.

עוררת נצחך עליו בנדד שנת לילה.
פורה תדרוך לשומר מה מלילה,
צרח כשומר ושח אתא בקר וגם לילה,
ויהי בחצי הלילה.

קרב יום אשר הוא לא יום ולא לילה,
רם הודע כי לך היום אף לך הלילה,
שומרים הפקד לעירך כל היום וכל הלילה,
תאיר כאור יום חשכת לילה,
ויהי בחצי הלילה.

ובכן ויהי בחצי הלילה

אז רוב נשים הפלאת בלילה,
בראש אשמורת זה הלילה,
גר צדק נצחתו כנחלק לו לילה,

ויהי בחצי הלילה.

דנת מלך גרר בחלום הלילה,
הפחדת ארמי באמש לילה,
וישר ישראל למלאך ויכל לו לילה,

ויהי בחצי הלילה.

זרע בכורי פתרוס מחצת בחצי הלילה,

וּבֵּן וְאִמְרָתָם זִבַּח פֶּסַח

אִמֶּן גְּבוּרֹתֶיךָ הַפִּלֵּאת בַּפֶּסַח,
בְּרֹאשׁ כָּל מוֹעֲדוֹת נְשֹׂאת פֶּסַח,
גְּלִית לְאֶזְרָחֵי חֲצוֹת לַיִל פֶּסַח,

וְאִמְרָתָם זִבַּח פֶּסַח.

דִּלְתִּינוּ דְּפַקְתָּ כָּחַם הַיּוֹם בַּפֶּסַח,
הִסְעִיד נּוֹצְצִים עֲגוֹת מִצּוֹת בַּפֶּסַח,
וְאֵל הַבֶּקֶר רָץ זָכַר לְשׁוֹר עֶרֶךְ פֶּסַח,

וְאִמְרָתָם זִבַּח פֶּסַח.

זוֹעֲמוּ סְדוּמִים וְלוֹהֲטוּ בְּאֵשׁ בַּפֶּסַח,
חֲלַץ לוֹט מֵהֶם וּמִצּוֹת אָפָה בִּקֶּץ פֶּסַח,
טֹאטֹאת אֲדָמַת מֶלֶךְ וְנֶחֱם בְּעֶבְרֵךְ בַּפֶּסַח,

וְאִמְרָתָם זִבַּח פֶּסַח.

יְהִי רֹאשׁ כָּל אוֹן מִחֲצַת בֵּלִיל שְׁמוֹר פֶּסַח,
כְּבִיר, עַל בֶּן בְּכוֹר פִּסְחָתָּ בְּדָם פֶּסַח,
לְבִלְתִּי תֵּת מִשְׁחִית לְבָא בַּפֶּתַח בַּפֶּסַח,

וְאִמְרָתָם זִבַּח פֶּסַח.

מִסְגֶּרֶת סְגָרָה בְּעֵתוֹתֵי פֶסַח,
נִשְׁמָדָה מִדֶּן בְּצִלְלֵי שְׁעוֹרֵי עֶמֶר פֶּסַח,
שׁוֹרְפוֹ מִשְׁמַנִּי פוֹל וְלוֹד בִּיקֵּד יְקוֹד פֶּסַח,

וְאִמְרָתָם זִבַּח פֶּסַח.

עוֹד הַיּוֹם בָּנָב לַעֲמוּד עַד גָּעָה עוֹנֵת פֶּסַח,
פֶּסַח יֵד כְּתֵבָה לְקַעֲקַע צוֹל בַּפֶּסַח,
צִפָּה הַצִּפִּית עֶרֶךְ הַשְּׁלַחֵן בַּפֶּסַח,

וְאִמְרָתָם זִבַּח פֶּסַח.

קָהַל כִּנְסָה הַדְּסָה לְשֵׁלֶשׁ צוּם בַּפֶּסַח,
רֹאשׁ מִבֵּית רִשְׁעֵי מִחֲצַת בְּעֵץ חֲמוּשִׁים בַּפֶּסַח,
שְׁתֵּי אֱלֹהִים רָגַע תְּבִיא לְעוֹצִית בַּפֶּסַח,
תִּעֲזֵ יָדְךָ וְתִרְוֹם יִמִּינְךָ כָּלִיל הַתְּקַדֵּשׁ חֵג פֶּסַח,

וְאִמְרָתָם זִבַּח פֶּסַח.

כִּי לֹא נָאָה, כִּי לֹא יָאָה.

אָדִיר בְּמִלּוּכָה, בְּחֹר כְּהֻלָּה, גְּדוּדֵי יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נָאָה, כִּי לֹא יָאָה.

דָּגוּל בְּמִלּוּכָה, הָדוּר כְּהֻלָּה, וְתִיקֵי יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נָאָה, כִּי לֹא יָאָה.

זַכָּאי בְּמִלּוּכָה, חֲסִין כְּהֻלָּה טַפְסָרִי יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נָאָה, כִּי לֹא יָאָה.

יַחֲזִיד בְּמִלּוּכָה, כְּבִיר כְּהֻלָּה לְמוּדֵי יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נָאָה, כִּי לֹא יָאָה.

מוֹשֵׁל בְּמִלּוּכָה, נוֹרָא כְּהֻלָּה סְבִיבֵי יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נָאָה, כִּי לֹא יָאָה.

עֲנִי בְּמִלּוּכָה, פּוֹדָה כְּהֻלָּה, צַדִּיקֵי יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נָאָה, כִּי לֹא יָאָה.

קְדוֹשׁ בְּמִלּוּכָה, רַחוּם כְּהֻלָּה שְׁנֵאֲנֵי יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נָאָה, כִּי לֹא יָאָה.

תִּקְיָף בְּמִלּוּכָה, תּוֹמֵד כְּהֻלָּה תְּמִימֵי יֹאמְרוּ לוֹ:
לֵךְ וּלְךָ, לֵךְ כִּי לֵךְ, לֵךְ אִף לֵךְ, לֵךְ יִי הַמַּמְלָכָה,
כִּי לֹא נָאָה, כִּי לֹא יָאָה.

אָדיר הוּא

אָדיר הוּא יבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.

בַּחֹר הוּא, גָּדוֹל הוּא, דָּגוּל הוּא יבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.

הַדּוֹר הוּא, וְתִיק הוּא, זַכָּאִי הוּא יבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.

חֲסִיד הוּא, טְהוֹר הוּא, יַחֲיד הוּא יבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.

כַּבִּיר הוּא, לְמוֹד הוּא, מְלָךְ הוּא יבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.

נֹרָא הוּא, סָגִיב הוּא, עֲזוּז הוּא יבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.

פֹּדֶה הוּא, צַדִּיק הוּא, קְדוֹשׁ הוּא יבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.

רַחוּם הוּא, שָׂדִי הוּא, תַּקִּיף הוּא יבִנֶה בֵּיתוֹ בְּקֶרֶב.
בְּמַהֲרָה, בְּמַהֲרָה, בְּיָמֵינוּ בְּקֶרֶב.
אֵל בָּנֵה, אֵל בָּנֵה, בָּנֵה בֵּיתְךָ בְּקֶרֶב.

אֶחָד מִי יוֹדֵעַ?

אֶחָד

מִי יוֹדֵעַ?

אֶחָד אֲנִי יוֹדֵעַ: אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁנַיִם

מִי יוֹדֵעַ?

שְׁנַיִם אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית. אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁלֹשָׁה

מִי יוֹדֵעַ?

שְׁלֹשָׁה אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

אַרְבַּע מִי יוֹדֵעַ?

אַרְבַּע אֲנִי יוֹדֵעַ: אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

חֲמִשָּׁה מִי יוֹדֵעַ?

חֲמִשָּׁה אֲנִי יוֹדֵעַ: חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שֵׁשׁ מִי יוֹדֵעַ?

שֵׁשׁ אֲנִי יוֹדֵעַ: שֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אִמָּהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שבעה מי יודע?

שבעה אני יודע: שבעה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ.

שמונה מי יודע?

שמונה אני יודע: שמונה ימי מילה, שבעה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ.

תשעה מי יודע?

תשעה אני יודע: תשעה ירחי לדה, שמונה ימי מילה, שבעה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ.

עשרה מי יודע?

עשרה אני יודע: עשרה דבריא, תשעה ירחי לדה, שמונה ימי מילה, שבעה ימי שבתא, ששה סדרי משנה, חמשה חומשי תורה, ארבע אמהות, שלשה אבות, שני לחות הברית, אחד אלהינו שבשמים ובארץ.

אֶחָד עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ?

אֶחָד עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ: אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵּיָא,
עֶשְׂרֵה דְּבָרֵיָא, תְּשַׁעַה יְרַחֵי לָדָה, שְׁמוֹנֶה
יְמֵי מִלָּה, שְׁבַעַה יְמֵי שְׁבֵתָא, שְׁשֶׁה סְדְרֵי
מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת,
שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ
שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

שְׁנַיִם עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ?

שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֵטֵיָא,
אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵּיָא, עֶשְׂרֵה דְּבָרֵיָא, תְּשַׁעַה
יְרַחֵי לָדָה, שְׁמוֹנֶה יְמֵי מִלָּה, שְׁבַעַה יְמֵי
שְׁבֵתָא, שְׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי
תוֹרָה, אַרְבַּע אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי
לַחֹת הַבְּרִית, אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים
וּבְאָרֶץ.

שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מִי יוֹדֵעַ?

שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר אֲנִי יוֹדֵעַ: שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר מִדֵּיָא.
שְׁנַיִם עֶשֶׂר שְׁבֵטֵיָא, אֶחָד עֶשֶׂר כּוֹכְבֵּיָא,
עֶשְׂרֵה דְּבָרֵיָא, תְּשַׁעַה יְרַחֵי לָדָה, שְׁמוֹנֶה
יְמֵי מִלָּה, שְׁבַעַה יְמֵי שְׁבֵתָא, שְׁשֶׁה
סְדְרֵי מִשְׁנָה, חֲמִשָּׁה חוּמְשֵׁי תוֹרָה, אַרְבַּע
אֲמָהוֹת, שְׁלֹשָׁה אָבוֹת, שְׁנֵי לַחֹת הַבְּרִית,
אֶחָד אֱלֹהֵינוּ שְׁבַשְׁמִים וּבְאָרֶץ.

חַד גְּדִיָּא

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא. דְּזַבִּין אָבא בְּתָרִי זִוּי.
חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא שׁוֹנֵרָא וְאָכְלָה לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אָבא בְּתָרִי זִוּי.
חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא כִּלְבָּא וְנִשְׁדָּ לְשׁוֹנֵרָא, דְּאָכְלָה לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אָבא
בְּתָרִי זִוּי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא חוּטְרָא וְהִכָּה לְכִלְבָּא, דְּנִשְׁדָּ לְשׁוֹנֵרָא, דְּאָכְלָה
לְגְדִיָּא, דְּזַבִּין אָבא בְּתָרִי זִוּי.
חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא תּוֹרָא וְשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכֵבָה לְנוֹרָא, דְּשִׁרְף לְחוּטְרָא,
דְּהִכָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁדָּ לְשׁוֹנְרָא, דְּאִכְלָה לְגִדְיָא, דְּזִבִּין אָבָא בְּתַרִּי
זוּזִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא הַשּׁוֹחֵט וְשִׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכֵבָה לְנוֹרָא,
דְּשִׁרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁדָּ לְשׁוֹנְרָא, דְּאִכְלָה לְגִדְיָא,
דְּזִבִּין אָבָא בְּתַרִּי זוּזִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא נוֹרָא וְשִׁרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁדָּ לְשׁוֹנְרָא,
דְּאִכְלָה לְגִדְיָא, דְּזִבִּין אָבָא בְּתַרִּי זוּזִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וְאַתָּא כִּיָּא וְכֵבָה לְנוֹרָא, דְּשִׁרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא,
דְּנִשְׁדָּ לְשׁוֹנְרָא, דְּאִכְלָה לְגִדְיָא, דְּזִבִּין אָבָא בְּתַרִּי זוּזִי.

חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וּאֶתֶּא מֶלֶאךְ הַמּוֹת וְשָׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשָׁחַט לְתוֹרָא,
 דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכַבֵּה לְנוֹרָא, דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא,
 דְּנִשְׁדָּ לְשׁוֹנְרָא, דְּאִכְלָה לְגִדְיָא, דְּזַבִּין אֲבָא בְּתָרֵי זַוְיָ.
 חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

וּאֶתֶּא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשָׁחַט לְמֶלֶאךְ הַמּוֹת,
 דְּשָׁחַט לְשׁוֹחֵט, דְּשָׁחַט לְתוֹרָא, דְּשִׁתָּה לְמִיָּא, דְּכַבֵּה לְנוֹרָא,
 דְּשָׂרְף לְחוּטְרָא, דְּהִכָּה לְכַלְבָּא, דְּנִשְׁדָּ לְשׁוֹנְרָא, דְּאִכְלָה לְגִדְיָא,
 דְּזַבִּין אֲבָא בְּתָרֵי זַוְיָ.
 חַד גְּדִיָּא, חַד גְּדִיָּא.

